

Seat No. : _____

MI-219

May-2025

B.A., Sem.-II

**DSC-C-SOC-122 : Sociology
(Indian Society and Culture)**

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ભારતીય સમાજની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

1. સંસ્કૃતિનો અર્થ અને તેના લક્ષણો સમજાવો. 10

2. સંસ્કૃતિકરણની ખાસિયતો વર્ણવો. 10

અથવા

2. સાંસ્કૃતિક મંદતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

3. ગ્રામીણ સંસ્કૃતિની વિશેષતાઓ વર્ણવો. 10

અથવા

3. લોક સંસ્કૃતિની ખાસિયતો ચર્ચો. 10

4. સાંસ્કૃતિક વારસાનો અર્થ અને તેના લક્ષણો વર્ણવો. 10

અથવા

4. યોગ અને આયુર્વેદમાં ભારતનું વિશ્વને પ્રદાન સમજાવો. 10

- (1) વિવિધતામાં _____ એ ભારતીય સમાજની ખાસિયત છે.
(એકતા, અસ્મિતા, અખંડિતતા)
- (2) ભારતમાં _____ થી વધુ જ્ઞાતિઓ છે.
(2,000, 3,000, 4,000)
- (3) “એક ભારત શ્રેષ્ઠ ભારત” સૂત્રનો પ્રારંભ વર્ષ _____ માં થયો.
(2014, 2015, 2016)
- (4) “સંસ્કૃતિકરણ” શબ્દ ભારતના સમાજશાસ્ત્રી _____ એ પ્રયોજ્યો હતો.
(એમ.એન. શ્રીનિવાસ, જી.એસ. ધુર્યે, યોગેન્દ્ર સિંહ)
- (5) _____ એટલે અન્ય સમાજની સંસ્કૃતિ અપનાવવાની પ્રક્રિયા.
(સંસ્કૃતિકરણ, સાંસ્કૃતિક પ્રસરણ, પરસંસ્કૃતિકરણ)
- (6) ‘સાંસ્કૃતિક મંદતા’નો ખ્યાલ સૌપ્રથમ _____ એ રજૂ કરેલો છે.
(ઓગબર્ન, મેકઆઈવર અને પેજ, બર્સ્ટેડટ)
- (7) પરંપરાગત કૃષિ અર્થવ્યવસ્થા _____ સ્વરૂપની હતી.
(નફાલક્ષી, બજારલક્ષી, નિર્વાહલક્ષી)
- (8) જ્ઞાતિ દરજ્જો એ _____ દરજ્જો છે.
(અર્પિત, પ્રાપ્ત, સાંસ્કૃતિક)
- (9) વર્ષ 2011ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતમાં _____ નગરો અને શહેરો છે.
(5,700, 7,712, 9,724)
- (10) પેઢી-દર-પેઢી હસ્તાંતર થતી સંસ્કૃતિને _____ કહેવાય.
(પ્રાચીન સંસ્કૃતિ, સાંસ્કૃતિક વારસો, સંસ્કૃતિના તત્ત્વો)
- (11) _____ એ કરેલી શૂન્યની શોધ એ ભારતનું વિશ્વને આપેલું અતિ મહત્વનું પ્રદાન છે.
(આર્યભટ્ટ, બ્રહ્મગુપ્ત, માધવાચાર્ય)
- (12) દર વર્ષે 21મી જૂનના દિવસને આંતરરાષ્ટ્રીય _____ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.
(પર્યાવરણ દિવસ, યોગ દિવસ, શ્રમ દિવસ)

Seat No. : _____

MI-219

May-2025

B.A., Sem.-II

DSC-C-SOC-122 : Sociology (Indian Society and Culture)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Discuss the characteristics of Indian society. 10

OR

1. Explain the meaning of culture and its features. 10

2. Explain the features of Sanskritization. 10

OR

2. Explain the theory of Cultural Lag. 10

3. Describe the features of Rural Culture. 10

OR

3. Discuss the features of Folk Culture. 10

4. Explain the meaning of Cultural heritage and its features. 10

OR

4. Explain India's contribution to the world in Yoga and Ayurveda. 10

5. Fill in the blanks : (Any ten)

10

- (1) _____ in diversity is the hallmark of Indian society.
(Unity, Identity, Integrity)
- (2) There are more than _____ castes in India.
(2,000, 3,000, 4,000)
- (3) The slogan “One India, the Best India” was launched in the year _____.
(2014, 2015, 2016)
- (4) The term “Sanskritization” was coined by Indian sociologist _____.
(M.N. Srinivas, G.S. Ghurye, Yogendra Singh)
- (5) _____ is the process of adopting the culture of another society.
(Sanskritization, Cultural diffusion, Acculturation)
- (6) The concept of ‘Cultural Lag’ was first introduced by _____.
(Ogburn, McIver and Page, Burstidt)
- (7) The traditional agricultural economy was _____.
(profit-oriented, market-oriented, subsistence-oriented)
- (8) Caste status is a/an _____ status.
(ascribed, achieved, cultural)
- (9) According to the 2011 census, there are _____ towns and cities in India.
(5,700, 7,712, 9,724)
- (10) The culture that is passed down from generation to generation is called _____.
(Ancient culture, Cultural heritage, Elements of culture)
- (11) _____’s discovery of zero is a very important contribution of India to the world.
(Aryabhatta, Brahmagupta, Madhvacharya)
- (12) Every year, 21st June is celebrated as International _____.
(Environment Day, Yoga Day, Labour Day)